

การประเมินความเสี่ยงทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของเทศบาลตำบลปากท่า

ประจำปีงบประมาณ พ.ศ.๒๕๖๘

จัดทำโดย

สำนักปลัดเทศบาลตำบลปากท่า

เทศบาลตำบลปากท่า

อำเภอปากท่า จังหวัดอุตรดิตถ์

คำนำ

เหตุการณ์ความเสี่ยงด้านการทุจริตเมื่อเกิดขึ้นแล้วจะมีผลกระทบทางลบ ซึ่งปัญหามาจากสาเหตุต่าง ๆ ที่ค้นหาต้นตอที่แท้จริงได้ยาก ความเสี่ยงจึงจำเป็นต้องคิดล่วงหน้าเสมอ การป้องกันการทุจริต คือ การแก้ไขปัญหาการทุจริตที่ยั่งยืน ซึ่งเป็นหน้าที่รับผิดชอบของหัวหน้าส่วนราชการ และเป็นเจตจำนงขององค์กรที่ร่วมต่อต้านการทุจริตทุกรูปแบบ อันเป็นวาระเร่งด่วนของรัฐบาล

การนำกระบวนการประเมินความเสี่ยงมาใช้ในองค์กร จะช่วยให้เป็นหลักประกันในระดับหนึ่งว่าการดำเนินการขององค์กรจะไม่มีทุจริต หรือในกรณีที่พบกับการทุจริตที่ไม่คาดคิด โอกาสที่จะประสบกับปัญหาน้อยกว่าองค์กรอื่น หรือหากเกิดความเสียหายขึ้นก็จะเป็นความเสียหายที่น้อยกว่าองค์กรที่ไม่มีการนำระบบการประเมินความเสี่ยงมาใช้ เพราะได้มีการเตรียมการป้องกันล่วงหน้าไว้โดยให้เป็นส่วนหนึ่งของการปฏิบัติงานประจำ ซึ่งไม่ใช่การเพิ่มภาระงานแต่อย่างใด

เทศบาลตำบลปากท่า ในฐานะผู้รับผิดชอบในการป้องกันและปราบปรามการทุจริตของหน่วยงานของรัฐ ซึ่งมีบทบาทในการขับเคลื่อนหน่วยงานภาครัฐให้บริหารงานภายใต้กรอบธรรมาภิบาล จึงได้ทำการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน ประกอบด้วย (๑) การอนุมัติ อนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘ (๒) การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ (๓) การจัดซื้อจัดจ้าง และ (๔) การบริหารงานบุคคล

ทั้งนี้หวังเป็นอย่างยิ่งว่าการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของเทศบาลตำบลปากท่าจะเป็นเครื่องมือสำคัญประการหนึ่งในการผลักดันและขับเคลื่อนเจตจำนงและนโยบายการบริหารงานด้วยความสุจริต เพื่อเป็นการกำกับดูแลองค์กรที่ดีต่อไป

สำนักปลัด
เทศบาลตำบลปากท่า

สารบัญ

	หน้า
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง	๑
ความหมายของการทุจริต สินบน และผลประโยชน์ทับซ้อน	๒
รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม	๓
ลักษณะความเสี่ยงการทุจริต	๔
ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤตินิชอบต่อหน้าที่ราชการ	๕
ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๕
กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๖
การวิเคราะห์ห้วงค์กร (จุดแข็ง จุดอ่อน โอกาส อุปสรรค)	๖
นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง	๗
เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาส	๗
เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ	๘
ประเมินค่าระดับความเสี่ยง	๑๑
ตารางเกณฑ์ระดับความเสี่ยงและแนวทางการดำเนินการตามระดับความเสี่ยง	๑๑
การระบุความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๑๒
การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๑๓
ตารางแสดงระดับคะแนนประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน	๑๔
การตอบสนองความเสี่ยง	๑๕

**การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวกับสินบน
เทศบาลตำบลปากท่า อำเภอปากท่า จังหวัดอุดรธานี**

หลักการและเหตุผล

พระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังภาครัฐ พ.ศ. ๒๕๖๑ มาตรา ๗๙ กำหนดให้หน่วยงานของรัฐจัดให้มีการตรวจสอบภายใน การควบคุมภายใน และการบริหารจัดการความเสี่ยงโดยให้ถือปฏิบัติตามมาตรฐานและหลักเกณฑ์ที่กระทรวงการคลังกำหนดและกระทรวงการคลังได้กำหนดหลักเกณฑ์กระทรวงการคลังว่าด้วยมาตรฐานและหลักเกณฑ์ปฏิบัติการบริหารจัดการความเสี่ยงสำหรับหน่วยงานของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๒ ตามหนังสือ ที่ กค ๐๔๐๙.๔/ว๒๓ ลงวันที่ ๑๙ มีนาคม ๒๕๖๒ เพื่อให้การบริหารจัดการความเสี่ยงเป็นไปตามเจตนารมณ์ และตามพระราชกฤษฎีกาว่าด้วยหลักเกณฑ์และวิธีการบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี พ.ศ. ๒๕๔๖ มาตรา ๖ การบริหารกิจการบ้านเมืองที่ดี ได้แก่ การบริหารราชการเพื่อบรรลุเป้าหมาย ดังต่อไปนี้

- (๑) เกิดประโยชน์สุขของประชาชน
- (๒) เกิดผลสัมฤทธิ์ต่อภารกิจของรัฐ
- (๓) มีประสิทธิภาพและเกิดความคุ้มค่าในเชิงภารกิจของรัฐ
- (๔) ไม่มีขั้นตอนการปฏิบัติงานเกินความจำเป็น
- (๕) มีการปรับปรุงภารกิจของส่วนราชการให้ทันต่อสถานการณ์
- (๖) ประชาชนได้รับการอำนวยความสะดวกและได้รับการตอบสนองความต้องการ
- (๗) มีการประเมินผลการปฏิบัติราชการอย่างสม่ำเสมอ

วัตถุประสงค์ของการประเมินความเสี่ยง

- (๑) เพื่อให้การปฏิบัติราชการมีประสิทธิภาพ ประสิทธิผล และเกิดผลสัมฤทธิ์ เกิดประโยชน์สุขแก่ประชาชน
 - (๒) เพื่อป้องกันความเสียหายต่อหน่วยงานของรัฐและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง
 - (๓) เพื่อลดโอกาสและผลกระทบที่จะทำให้เกิดความเสียหายต่อการดำเนินงาน ที่อาจจะเกิดขึ้น
- ในอนาคตให้อยู่ในระดับที่สามารถยอมรับได้ ตรวจสอบได้อย่างมีระบบ
- (๔) เพื่อกำหนดมาตรการ กิจกรรมในการจัดการความเสี่ยงและมีการติดตามประเมินผลอย่างต่อเนื่อง
 - (๕) เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพบริหารงานขององค์กรให้สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบัน
- ในการบรรลุตามเป้าหมายที่กำหนดไว้
- (๖) เพื่อให้บุคลากรได้รับรู้ ตระหนักและเห็นความสำคัญของการบริหารจัดการความเสี่ยงได้อย่างเป็นระบบในทิศทางเดียวกัน

ความหมายของการทุจริต สลิบน และผลประโยชน์ทับซ้อน

การทุจริต

“การทุจริตในภาครัฐ” หมายความว่า ทุจริตต่อหน้าที่หรือประพฤติดมิชอบในภาครัฐ

“ทุจริตต่อหน้าที่” หมายความว่า การปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติอย่างใดในตำแหน่งหรือหน้าที่นั้น หรือใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่ ทั้งนี้เพื่อหาประโยชน์ที่มิควรได้โดยชอบ สำหรับตนเองหรือผู้อื่น หรือกระทำการอันเป็นความผิดต่อตำแหน่งหน้าที่ในการยุติธรรมตามประมวลกฎหมายอาญา หรือตามกฎหมายอื่น

“ประพฤติดมิชอบ” หมายความว่า การใช้อำนาจในตำแหน่งหรือหน้าที่อันเป็นการฝ่าฝืนกฎหมาย ระเบียบ คำสั่ง หรือมติคณะรัฐมนตรีที่มุ่งหมายจะควบคุม ดูแล การเก็บรักษาหรือการใช้เงินหรือทรัพย์สินของแผ่นดิน

สลิบน

“สลิบน” (Bribery) หมายถึง ทรัพย์สินหรือประโยชน์อื่นใดที่เสนอว่าจะให้ สัญญาว่าจะให้ มอบให้ การยอมรับ การให้ หรือการร้องขอสิ่งใดสิ่งหนึ่ง อันส่งผลต่อการตัดสินใจอย่างใดอย่างหนึ่งในลักษณะ จูงใจให้กระทำหรือไม่กระทำหน้าที่ที่ขัดต่อหน้าที่ความรับผิดชอบ

ทรัพย์สิน หรือ ประโยชน์อื่นใด หมายถึง

-ทรัพย์สิน หมายถึง ทรัพย์สินและวัตถุไม่มีรูปร่างซึ่งอาจมีราคาและอาจถือเอาได้ เช่น เงิน ที่ดิน

-ประโยชน์อื่นใด เช่น การสร้างบ้านหรือตกแต่งบ้านโดยไม่คิดราคา หรือราคาขั้นต่ำ

ผลประโยชน์ทับซ้อน

คำว่า Conflict of interest มีผู้ให้คำแปลเป็นภาษาไทยไว้หลากหลาย เช่น “การขัดกันแห่งผลประโยชน์ส่วนบุคคลและผลประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม” หรือ “การขัดกันระหว่างผลประโยชน์สาธารณะและผลประโยชน์ส่วนบุคคล” หรือ “ประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ทับซ้อน” หรือ “ผลประโยชน์ขัดกัน” หรือจะแปลว่า “ผลประโยชน์ขัดแย้ง” หรือความขัดแย้งทางผลประโยชน์

คู่มือการปฏิบัติหน้าที่สำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อให้มีให้ดำเนินกิจการที่เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ตามมาตรา ๑๐๐ แห่งกฎหมายประกอบรัฐธรรมนูญว่าด้วยการป้องกันและปราบปรามการทุจริตได้ให้ความหมายไว้ ดังนี้

“ประโยชน์ส่วนบุคคล” (Private Interests) คือ การที่บุคคลทั่วไปในสถานะเอกชนหรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในสถานะเอกชนได้ทำกิจกรรมหรือได้กระทำการต่าง ๆ เพื่อประโยชน์ส่วนตน ครอบครัว เครือญาติ พวกพ้อง หรือของกลุ่มในสังคมที่มีความสัมพันธ์กันในรูปแบบต่าง ๆ เช่น การประกอบอาชีพ การทำธุรกิจ การค้า การลงทุน เพื่อหาประโยชน์ในทางการเงินหรือในทางธุรกิจ เป็นต้น

“ประโยชน์ส่วนรวมหรือประโยชน์สาธารณะ (Public Interests) คือ การที่บุคคลใด ๆ ในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐ (ผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมือง ข้าราชการ พนักงานรัฐวิสาหกิจ หรือเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานของรัฐ) ได้กระทำการใด ๆ ตามหน้าที่หรือได้ปฏิบัติหน้าที่อันเป็นการดำเนินการในอีกส่วนหนึ่งที่แยกออกมาจากการดำเนินการตามหน้าที่ในสถานะเอกชน การกระทำการใด ๆ ตามหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐ จึงมีวัตถุประสงค์หรือมีเป้าหมายเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม หรือการรักษาประโยชน์ส่วนรวมที่เป็นประโยชน์ของรัฐ การทำหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ของรัฐจึงมีความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงกับอำนาจหน้าที่ตามกฎหมาย

และจะมีรูปแบบของความสัมพันธ์หรือมีการกระทำในลักษณะต่าง ๆ กัน ที่เหมือนหรือคล้ายกับการกระทำของบุคคลในสถานะเอกชน เพียงแต่การกระทำในสถานะที่เป็นเจ้าหน้าที่ของรัฐกับการกระทำในสถานะเอกชนจะมีความแตกต่างกันที่วัตถุประสงค์เป้าหมายหรือประโยชน์สุดท้ายที่แตกต่างกัน

“การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวมหรือผลประโยชน์ทับซ้อน (Conflict of interests) คือ การที่เจ้าหน้าที่ของรัฐกระทำการใด ๆ หรือดำเนินการในกิจการสาธารณะที่เป็น การดำเนินการตามอำนาจหน้าที่หรือความรับผิดชอบในกิจการของรัฐหรือองค์กรของรัฐ เพื่อประโยชน์ของรัฐ หรือเพื่อประโยชน์ของส่วนรวม แต่เจ้าหน้าที่ของรัฐได้มีผลประโยชน์ส่วนตัวเข้าไปแอบแฝง หรือเป็นผู้มีส่วนได้ ส่วนเสียในรูปแบบต่าง ๆ หรือนำประโยชน์ส่วนตัวหรือความสัมพันธ์ส่วนตัวเข้ามามีอิทธิพลหรือเกี่ยวข้อง ในการใช้อำนาจหน้าที่หรือดุลยพินิจ ในการพิจารณาตัดสินใจในการกระทำใด ๆ หรือดำเนินการดังกล่าวขึ้น เพื่อแสวงหาผลประโยชน์ในทางการเงินหรือประโยชน์อื่น ๆ สำหรับตนเองหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่ง”

รูปแบบของการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม

การขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม มีได้หลายรูปแบบไม่จำกัด อยู่เฉพาะในรูปแบบตัวเงิน หรือทรัพย์สินเท่านั้น แต่รวมถึงผลประโยชน์อื่น ๆ ที่ไม่ได้อยู่ในรูปแบบของตัวเงิน หรือทรัพย์สินด้วย จำแนกรูปแบบการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม ออกเป็น ๗ รูปแบบ คือ

๑. การรับผลประโยชน์ต่าง ๆ (Accepting benefits) หรือสินบน ซึ่งผลประโยชน์ต่าง

ๆ ไม่ว่าจะเป็นทรัพย์สิน ของขวัญ การลดราคา การรับความบันเทิง การรับบริการ การรับการฝึกอบรม หรือสิ่ง อื่นใดในลักษณะเดียวกันนี้ และผลจากการรับผลประโยชน์ต่าง ๆ นั้น ได้ส่งผลให้การตัดสินใจของเจ้าหน้าที่ของ รัฐในการดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

๒. การทำธุรกิจกับตัวเอง (Self-dealing) หรือคู่สัญญา (Contracts) เป็นการที่ เจ้าหน้าที่ของรัฐ โดยเฉพาะผู้มีอำนาจในการตัดสินใจ เข้าไปมีส่วนได้เสียในสัญญาที่ทำกับหน่วยงานที่ตนสังกัด โดยอาจจะเป็นเจ้าของบริษัทที่ทำสัญญาเอง หรือเป็นของเครือญาติ สถานการณ์เช่นนี้เกิดบทบาทที่ขัดแย้ง หรือเรียกได้ว่าเป็นทั้งผู้ซื้อและผู้ขายในเวลาเดียวกัน

๓. การทำงานหลังจากออกจากตำแหน่งหน้าที่สาธารณะหรือหลังเกษียณ (Post-employment) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐลาออกจากหน่วยงานของรัฐ และไปทำงานในบริษัทเอกชน ที่ดำเนินธุรกิจประเภทเดียวกัน หรือบริษัทที่มีความเกี่ยวข้องกับหน่วยงานเดิม โดยใช้อิทธิพลหรือความสัมพันธ์ จากที่เคยดำรงตำแหน่งในหน่วยงานเดิมนั้นหาประโยชน์จากหน่วยงานให้กับบริษัทตนเอง

๔. การทำงานพิเศษ (Outside employment or moonlighting) ในรูปแบบนี้ มีได้หลายลักษณะไม่ว่าจะเป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐตั้งบริษัทดำเนินธุรกิจ ที่เป็นการแข่งขันกับหน่วยงานหรือ องค์กรสาธารณะที่ตนเองสังกัด หรือการรับจ้างพิเศษเป็นที่ปรึกษาโครงการโดยอาศัยตำแหน่งในราชการสร้างความน่าเชื่อถือว่าโครงการของผู้ว่าจ้างจะไม่มีปัญหาติดขัดในการพิจารณาจากหน่วยงานที่ปรึกษาสังกัดอยู่

๕. การรู้ข้อมูลภายใน (Inside information) เป็นสถานการณ์ที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้ประโยชน์จากการที่ตนเองรับรู้ข้อมูลภายในหน่วยงาน และนำข้อมูลนั้นไปหาประโยชน์ให้กับตนเอง หรือพวกพ้อง อาจจะไปหาประโยชน์โดยการขายข้อมูลหรือเข้าเอาประโยชน์เสียเอง

๖. การใช้ทรัพย์สินของราชการเพื่อประโยชน์ธุรกิจส่วนตัว (Using your employer's property for private advantage) เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐนำเอาทรัพย์สินของราชการซึ่งจะต้องใช้ เพื่อประโยชน์ของทางราชการเท่านั้นไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง หรือการใช้ผู้ใต้บังคับบัญชา ไปทำงานส่วนตัว

๗. การนำโครงการสาธารณะลงในเขตเลือกตั้งเพื่อประโยชน์ในทางการเมือง (Pork-barrelling) เป็นการผู้ดำรงตำแหน่งทางการเมืองหรือผู้บริหารระดับสูงอนุมัติโครงการไปลงพื้นที่หรือบ้านเกิดของตนเองหรือการใช้งบประมาณสาธารณะเพื่อหาเสียง

๘. การใช้ตำแหน่งหน้าที่แสวงหาประโยชน์แก่เครือญาติหรือพวกพ้อง (Nepotism) หรืออาจจะเรียกว่า ระบบอุปถัมภ์พิเศษ เป็นการที่เจ้าหน้าที่ของรัฐ ใช้อิทธิพลหรือใช้อำนาจหน้าที่ทำให้หน่วยงานของตนเข้าทำสัญญากับบริษัทของพี่น้องของตน

๙. การใช้อิทธิพลเข้าไปมีผลต่อการตัดสินใจของเจ้าหน้าที่รัฐหรือหน่วยงานของรัฐอื่น (Influence) เพื่อให้เกิดประโยชน์แก่ตนเองหรือพวกพ้อง โดยเจ้าหน้าที่ของรัฐใช้ตำแหน่งหน้าที่ข่มขู่ผู้ใต้บังคับบัญชาให้หยุดทำการตรวจสอบบริษัทของเครือญาติของตน

ลักษณะความเสี่ยงการทุจริต

ความเสี่ยงการทุจริต หมายถึง ความเสี่ยงของการดำเนินงานที่อาจก่อให้เกิดการทุจริต การขัดกันระหว่างผลประโยชน์ส่วนตนกับผลประโยชน์ส่วนรวม หรือการรับสินบน

ลักษณะการทุจริตในส่วนขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น จำแนกเป็น ๗ ประเภท ดังนี้

๑. การทุจริตด้านงบประมาณ การทำบัญชี การจัดซื้อจัดจ้าง และการเงินการคลังส่วนใหญ่เกิดจากการละเลยขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น
๒. สภาพหรือปัญหาที่เกิดจากตัวบุคคล
๓. สภาพการทุจริตอันเกิดจากช่องว่างของระเบียบและกฎหมาย
๔. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการขาดความรู้ความเข้าใจ และขาดคุณธรรม จริยธรรม
๕. สภาพหรือลักษณะปัญหาที่เกิดจากการขาดการประชาสัมพันธ์ให้ประชาชนทราบ
๖. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากการตรวจสอบขาดความหลากหลายในการตรวจสอบจากภาคส่วนต่าง ๆ
๗. สภาพหรือลักษณะปัญหาของการทุจริตที่เกิดจากอำนาจ บารมี และอิทธิพลท้องถิ่น

สาเหตุและปัจจัยที่นำไปสู่การทุจริตขององค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น สามารถสรุปเป็นประเด็นได้ ดังนี้

๑. โอกาส แม้ว่าในปัจจุบันมีหน่วยงานและกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการป้องกันและปราบปรามการทุจริตแต่พบว่ายังคงมีช่องว่างที่ทำให้เกิดโอกาสของการทุจริต ซึ่งโอกาสดังกล่าวเกิดขึ้นจากการบังคับใช้กฎหมายที่ไม่เข้มแข็ง กฎหมาย กฎระเบียบไม่รัดกุม และอำนาจหน้าที่โดยเฉพาะข้าราชการระดับสูงก็เป็นอีกโอกาสหนึ่งที่ทำให้เกิดการทุจริต

๒. สิ่งจูงใจ เป็นที่ยอมรับว่าสภาวะทางเศรษฐกิจที่มุ่งเน้นเรื่องของวัตถุนิยม สังคมทุนนิยม ทำให้คนในปัจจุบันมุ่งเน้นที่การสร้างหารายได้ ด้วยเหตุนี้จึงเป็นแรงจูงใจให้เจ้าหน้าที่มีแนวโน้มที่จะทำพฤติกรรมทุจริตมากยิ่งขึ้น

๓. การขาดกลไกในการตรวจสอบความโปร่งใส การทุจริตในปัจจุบันมีรูปแบบที่ซับซ้อนขึ้น โดยเฉพาะการทุจริตในเชิงนโยบายที่ทำให้การทุจริตกลายเป็นความชอบธรรมในสายตาประชาชน ขาดกลไกการตรวจสอบความโปร่งใสที่มีประสิทธิภาพ ดังนั้นจึงเป็นการยากที่จะเข้าไปตรวจสอบการทุจริตของบุคคลเหล่านี้

๔. การผูกขาด ในบางกรณีการดำเนินงานของภาครัฐ ได้แก่ การจัดซื้อ – จัดจ้าง เป็นเรื่องของการผูกขาด ดังนั้น จึงมีความเกี่ยวข้องเป็นห่วงโซ่ผลประโยชน์ทางธุรกิจ ในบางครั้งพบบริษัทมีการให้สินบนแก่เจ้าหน้าที่เพื่อให้ตนเองได้รับสิทธิในการดำเนินงานโครงการภาครัฐ รูปแบบของการผูกขาด ได้แก่ การผูกขาดในโครงการก่อสร้างและโครงการพื้นฐานภาครัฐ

๕. การได้รับค่าตอบแทนที่ไม่เหมาะสม รายได้ไม่เพียงพอต่อรายจ่าย ความยากจนถือเป็นปัจจัยหนึ่งที่ทำให้ข้าราชการมีพฤติกรรมการทุจริต เพราะความต้องการที่จะมีสภาพความเป็นอยู่ที่ดีขึ้น ทำให้เจ้าหน้าที่ต้องแสวงหาช่องทางเพื่อเพิ่ม “รายได้พิเศษ” ให้กับตนเองและครอบครัว

๖. การขาดคุณธรรม และจริยธรรม ในสมัยโบราณ ความซื่อสัตย์สุจริตเป็นคุณธรรมที่ได้รับการเน้นเป็นพิเศษถือว่าเป็นเครื่องวัดความดีของคนในปัจจุบัน พบว่า คนมีความละอายต่อบาปและเกรงกลัวบาปน้อยลงและมีความเห็นแก่ตัวมากยิ่งขึ้น มองแต่ประโยชน์ส่วนตนเป็นที่ตั้งมากกว่าที่จะยึดผลประโยชน์ส่วนรวม

๗. มีค่านิยมที่ผิด ปัจจุบันค่านิยมของสังคมได้เปลี่ยนจากยกย่องคนดี คนที่มีความซื่อสัตย์สุจริตเป็นยกย่องคนที่มีเงิน คนที่เป็นเศรษฐี มหาเศรษฐี คนที่มีตำแหน่งหน้าที่การงานสูง ด้วยเหตุนี้ผู้ที่มีค่านิยมที่ผิดเห็นว่าการทุจริตเป็นวิถีชีวิตเป็นเรื่องปกติธรรมดา เห็นคดียศเป็นคนเชื่อ เห็นคนโกงเป็นคนฉลาดยอมทำให้การทุจริตฉ้อราษฎร์บังหลวง โดยไม่มีความละอายต่อบาปและบาป และไม่เกรงกลัวต่อกฎหมายของบ้านเมือง

ตัวอย่างของการทุจริตและประพฤตินิชอบต่อหน้าที่ราชการ

จากหน้าที่ราชการที่จะต้องปฏิบัติ จากการปฏิบัติหรือละเว้นการปฏิบัติหน้าที่ราชการ โดยมีขอบเพื่อให้ตนเองหรือผู้อื่นได้ประโยชน์ที่มีควรได้ เช่น

- ฉ้อโกง / ไม่ลงโทษผู้กระทำความผิดที่เป็นพวกพ้อง / เรียกรับเงิน เรียกสินบน เรียกของกำนัล
- ปลอมแปลง / ลงโทษเฉพาะคนที่ไม่ใช่พวกพ้อง / ช่วยเหลือสมัครพรรคพวกหรือเครือญาติ
- ยักยอก / ลงโทษเกินฐานความผิด / ปกปิดความผิดให้พวกพ้อง
- ขโมย / ไม่รายงานข้อเท็จจริง / จัดทำเอกสารเท็จเพื่อประโยชน์ของตนเองหรือพวกพ้อง
- กลั่นแกล้ง / ไม่ปฏิบัติตามกฎ ระเบียบ เพื่อให้พวกพ้องได้รับผลประโยชน์
- ช่มชู้ให้ผู้อื่นเกรงกลัว / เกรงใจ / ผูกขาดการค้าขายแต่กับพวกพ้องของตนเอง
- บังคับ / ชื่นใจผู้ได้บังคับบัญชา / ใช้อำนาจหน้าที่เบียดบังเอาผลประโยชน์
- รวบอำนาจ / ไม่มอบหมายงานให้ผู้ได้บังคับบัญชาปฏิบัติตามความเหมาะสม
- ริดไถจากผู้ได้บังคับบัญชาเพื่อซื้อตำแหน่งหรือเลื่อนตำแหน่ง
- แต่งตั้ง/เลื่อนขึ้นเฉพาะพวกพ้องของตน
- ปูนบำเหน็จรางวัลแต่เฉพาะพวกพ้องของตน

ขอบเขตประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เทศบาลตำบลปากท่า ได้แบ่งความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของการดำเนินงานหรือการปฏิบัติหน้าที่ ประกอบด้วย ๔ ประเด็น ดังนี้

๑. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการอนุมัติ การอนุญาต ตามพระราชบัญญัติการอำนวยการ
ความสะดวกในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘
๒. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการใช้อำนาจทางกฎหมาย
๓. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการจัดซื้อจัดจ้าง
๔. ความเสี่ยงการทุจริตด้านการบริหารงานบุคคล

กระบวนการประเมินความเสี่ยงและการจัดการความเสี่ยงด้านการทุจริตที่เกี่ยวข้องกับสินบน

การวิเคราะห์องค์การ

เทศบาลตำบลปากท่า ได้มีการประชุมเพื่อการวิเคราะห์และเพื่อความเข้าใจถึงจุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses) ภาวะคุกคาม หรืออุปสรรค (Threats) และโอกาส (Opportunities) ในการพัฒนาขององค์กร เพื่อการวางแผนกลยุทธ์ได้ถูกทิศทาง โดยอาศัยข้อมูลการดำเนินงานของเทศบาล ตำบลปากท่าตลอดระยะที่ผ่านมา พบว่า เทศบาลตำบลปากท่ายังมีจุดแข็ง-จุดอ่อน และในขณะเดียวกันยังมี โอกาส (Opportunities) และอุปสรรค (Threats) ดังนี้

ตารางการวิเคราะห์ (SWOT) จุดแข็ง (Strengths) จุดอ่อน (Weaknesses)

องค์ประกอบ	จุดแข็ง (Strengths)	จุดอ่อน (Weaknesses)
(Man) ด้านบุคลากร	๑. เจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานส่วนใหญ่มีความรู้ ทักษะ และมีคุณธรรม จริยธรรม และซื่อสัตย์ มีความเป็นกลาง ๒. เจ้าหน้าที่ที่มีความรับผิดชอบต่อการงานที่ได้รับมอบหมาย	มีเจ้าหน้าที่/บุคลากรยังไม่เป็นไปตามกรอบอัตรากำลัง
(Management) ด้านการบริหารจัดการ	ผู้บริหารทุกระดับเห็นความสำคัญของหน่วยงานและสนับสนุนให้พนักงานเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการด้วยความโปร่งใส ตรวจสอบได้ และไม่มีการทุจริต	- ไม่มี -

ตารางการวิเคราะห์ (SWOT) โอกาส (Opportunities) อุปสรรค (Threats)

องค์ประกอบ	โอกาส (Opportunities)	อุปสรรค (Threats)
(Stakeholder) ด้านผู้มีส่วนได้เสีย	ผู้มาขอรับบริการมีความเข้าใจในขั้นตอนของการปฏิบัติหน้าที่ของเจ้าหน้าที่ในองค์กรและทราบในข้อปฏิบัติในการติดต่อราชการ	ผู้มาขอรับบริการ หรือประชาชนบางส่วนไม่เข้าถึงข้อมูล
(Technology) ด้านเทคโนโลยี	มีการสนับสนุนด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ ในการปฏิบัติงาน	- ไม่มี -

นโยบายการบริหารจัดการความเสี่ยง

นโยบายการบริหารความเสี่ยง เป็นกรอบการดำเนินงานของเทศบาลตำบลปากท่า ที่ได้ประยุกต์ใช้หลักการบริหารความเสี่ยงองค์กร (Enterprise Risk Management : ERM) เพื่อกำหนดแนวทางในการดำเนินการบริหารจัดการความเสี่ยงและควบคุมภายในองค์กรให้บรรลุเป้าหมาย โดยประกาศนโยบายการบริหารความเสี่ยง ประจำปีงบประมาณ โดยสื่อสารผ่านทางการประชุมของเทศบาลตำบลปากท่า คือ

๑. ให้มีการบริหารความเสี่ยงทั่วทั้งหน่วยงาน (Enterprise Risk Management : ERM) โดยจะยอมรับความเสี่ยงในระดับปานกลางและความเสี่ยงในระดับน้อยในการปฏิบัติงาน

๒. ให้ปฏิเสธที่จะยอมรับความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการทุจริตทุกกรณี (Anti-Corruption) และจะเป็นแบบอย่างที่ดี มุ่งมั่นสร้างระบบการควบคุม ป้องกัน ตรวจสอบ ให้เกิดความเชื่อมั่นในองค์กร

๓. ให้ผู้บริหาร/บุคลากรทุกคนมีส่วนร่วมในการบริหารความเสี่ยง (Participation)

๔. ให้นำระบบเทคโนโลยีสารสนเทศที่ทันสมัยมาใช้ในกระบวนการบริหารความเสี่ยง และสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ทุกระดับเข้าถึงสารสนเทศการบริหารความเสี่ยง (IT Support)

๕. ให้ติดตามทบทวนความเสี่ยงให้สอดคล้องกับสภาวะแวดล้อมที่เปลี่ยนแปลง (Adapt to Change)

๖. ส่งเสริม / กระตุ้นให้การบริหารความเสี่ยงเป็นวัฒนธรรมองค์กร โดยให้เจ้าหน้าที่ทุกคนตระหนักความสำคัญของการบริหารความเสี่ยง (Risk Awareness Culture)

๗. ดำเนินการ / สนับสนุนให้การบริหารความเสี่ยง โดยใช้ทรัพยากรที่มีอย่างจำกัดให้เกิดประสิทธิภาพเพื่อสามารถจัดการความเสี่ยงได้อย่างเหมาะสม

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยง

เทศบาลตำบลปากท่า กำหนดเกณฑ์สำหรับใช้ประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบนของกระบวนการหรือโครงการที่ทำการประเมิน โดยพิจารณาจาก ๒ ปัจจัย คือด้านโอกาส (Likelihood) และด้านผลกระทบ (Impact) รายละเอียดดังนี้

๑. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาส

เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านโอกาส เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้สำหรับพิจารณาระดับของโอกาสหรือความเป็นไปได้ที่เหตุการณ์ความเสี่ยงหนึ่ง ๆ จะเกิดขึ้นจริง

โอกาส / ความถี่ที่จะเกิด (Likelihood) หมายถึง ความน่าจะเป็นที่จะเกิดเหตุการณ์ที่นำมาพิจารณาเกิดขึ้นมากน้อยเพียงใด ซึ่งจะมีการพิจารณาระดับของโอกาสที่จะเกิดขึ้น ดังนี้

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
ปริมาณของ โอกาสที่จะเกิด	โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต ๑ ครั้ง/ปี (ไม่น่าจะมี โอกาสเกิดขึ้น)	โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต ๒ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้น น้อยมาก)	โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต ๓ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้น บางครั้ง)	โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต ๔ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้น ได้สูง)	โอกาสเกิดการ กระทำทุจริต ๕ ครั้ง/ปี (โอกาสเกิดขึ้น ได้สูงมาก)

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
โอกาสเกิด เหตุการณ์การ กระทำผิด/ ทุจริต	เกิดขึ้นยากมาก แม้ไม่มี มาตรการ ควบคุม	เกิดขึ้นยาก เนื่องจากมี มาตรการ ควบคุมที่รัดกุม เพียงพอ	มีโอกาสเกิด เนื่องจาก มาตรการ ควบคุมที่มีอยู่ ขาดการนำไป ปฏิบัติอย่าง สม่ำเสมอและ ต่อเนื่อง	มีโอกาสเกิด เนื่องจาก มาตรการที่มีอยู่ มีข้อบกพร่อง หรือจุดอ่อนที่ เป็นช่องโหว่ให้ เกิดการทุจริต หรือกระทำผิด	เกิดขึ้นง่ายมาก เนื่องจากไม่มี มาตรการ ควบคุม
สถานะของ เหตุการณ์ ที่เกิดขึ้นจริง	สาเหตุที่แท้จริง ของเหตุการณ์ ได้จัดให้มี มาตรการเชิง ป้องกันเพื่อ ลดโอกาสที่จะ เกิดซ้ำ	สาเหตุที่แท้จริง ของเหตุการณ์ อยู่ระหว่าง จัดการ มาตรการ เชิงป้องกัน	เหตุการณ์ที่เกิด สามารถจัดการ แก้ไขได้แล้ว/ เฝ้าระวัง ติดตามอย่าง ใกล้ชิด	เหตุการณ์ที่เกิด อยู่ระหว่าง การจัดการ แก้ไข	เหตุการณ์ที่เกิด ได้ถูกรายงาน และปัจจุบันอยู่ ระหว่างการ ตรวจสอบจาก หน่วยงานที่ กำกับดูแล ทั้งภายในหรือ ภายนอก

๒. เกณฑ์การประเมินความเสี่ยงด้านผลกระทบ (Impact)

เกณฑ์ประเมินด้านผลกระทบ (ความรุนแรง) เป็นเกณฑ์ที่กำหนดขึ้นเพื่อใช้พิจารณาระดับความเสียหายหรือความรุนแรงที่อาจเกิดขึ้น เมื่อความเสี่ยงที่ระบุไว้เกิดขึ้นจริง โดยการประเมินผลกระทบ ความเสี่ยง สามารถประเมินเป็นมูลค่าความเสียหายทั้งด้านการเงินและไม่ใช้ด้านการเงิน เพื่อเปรียบเทียบกับเกณฑ์ที่กำหนดว่าระดับผลกระทบที่จะเกิดขึ้นต้องคงอยู่ในภาพรวมอยู่ในระดับใด ดังตารางต่อไปนี้

ด้านการเงิน

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
ด้านการเงิน (ความเสียหาย รายเหตุการณ์)	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๐ บาท หรือน้อยกว่า	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๑๐,๐๐๑ – ๕๐,๐๐๐ บาท	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๕๐,๐๐๑ – ๒๐๐,๐๐๐ บาท	ความเสียหาย ตั้งแต่ ๒๐๐,๐๐๑ – ๒๕๐,๐๐๐ บาท	ความเสียหาย มากกว่า ๒๕๐,๐๐๐ บาทขึ้นไป

ด้านกฎหมาย ระเบียบและข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
การไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่ เกี่ยวข้อง	การไม่ปฏิบัติตาม กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ เล็กน้อย แต่ สามารถแก้ไข ได้รวดเร็ว	การละเมิดข้อ กฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับ ที่ไม่มีนัยสำคัญ	การฝ่าฝืน ข้อกฎหมาย ที่สำคัญที่มีการ สอบสวนหรือ รายงาน ไปยัง หน่วยงานที่ เกี่ยวข้อง รวมทั้งการ ดำเนินคดี และ/หรือ เรียกร้อง ค่าเสียหาย	การละเมิดข้อ กฎหมายที่ สำคัญ	การฟ้องร้อง ดำเนินคดีทาง กฎหมาย หรือ เรียกร้อง ค่าเสียหาย / เปรียบเทียบ ปรับและถูกสั่ง ให้ระงับการ ดำเนินการใด ๆ

ด้านการปฏิบัติงาน

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
การปฏิบัติงาน สำเร็จตาม กำหนด ระยะเวลา	งานสำเร็จตาม แผน/ ระยะเวลาที่ กำหนด ๙๑-๑๐๐%	งานสำเร็จตาม แผน/ ระยะเวลาที่ กำหนด ๘๑-๙๐%	งานสำเร็จตาม แผน/ ระยะเวลาที่ กำหนด ๗๑-๘๐%	งานสำเร็จตาม แผน/ ระยะเวลาที่ กำหนด ๖๑-๗๐%	งานสำเร็จตาม แผน/ ระยะเวลาที่ กำหนด ๑-๖๐%

ด้านภาพลักษณ์ /ชื่อเสียง องค์กร

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
ผลเสียหาย ทางด้าน ภาพลักษณ์/ ชื่อเสียงองค์กร	มีการเผยแพร่ ข่าวที่รับรู้กัน เฉพาะภายใน องค์กร	มีการเผยแพร่ ข่าวที่รับรู้กัน ภายในองค์กร และชุมชน โดยรอบองค์กร	มีการเผยแพร่ ข่าวผ่านทางสื่อ สังคมออนไลน์	มีการเผยแพร่ ข่าวทาง หนังสือพิมพ์	มีการเผยแพร่ ข่าวทาง สถานีโทรทัศน์

ด้านผู้มารับบริการ

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
ผลเสียหาย ทางด้านผู้มารับ บริการ	การให้บริการ แก่ผู้มารับ บริการสามารถ ดำเนินการได้ ตามปกติ	เกิดข้อ ร้องเรียนจากผู้ มารับบริการแต่ แก้ไขและชี้แจง ข้อร้องเรียนได้ รวดเร็ว	เกิดข้อ ร้องเรียนจากผู้ มารับบริการ และไม่สามารถ หาข้อสรุปจาก ข้อร้องเรียนได้ ตามระยะเวลา ที่กำหนดและ เริ่มส่ง ผลกระทบต่อ ความพึงพอใจ (ความสัมพันธ์) กับผู้มารับ บริการ	ผู้มารับบริการ ขาดความ เชื่อมั่นในการ ใช้บริการ	ผู้มารับบริการ ขาดความ เชื่อมั่นและ/ หรือขอใช้สิทธิ์ ทางศาลหรือ การอุทธรณ์ใน การรับบริการ ของสำนักงาน เขตซึ่งส่งผลต่อ ความน่าเชื่อถือ และ ภาพลักษณ์ของ องค์กร

ผลกระทบอื่น ๆ ที่ไม่ใช่ทางการเงิน

เกณฑ์ โอกาสที่เกิด	เกิดขึ้น น้อยมาก ๑	เกิดขึ้นน้อย ๒	เกิดขึ้น ปานกลาง ๓	เกิดขึ้นสูง ๔	เกิดขึ้นสูงมาก ๕
ผลเสียหาย แต่ละ เหตุการณ์ที่ ส่งผลกระทบต่อ องค์กร	แทบจะไม่มี	-ปรากฏข่าวลือ ที่อาจพาดพิง เจ้าหน้าที่ ภายในองค์กร มีคนร้องเรียน / แจ้งเบาะแส -เริ่มมีความ กังวลและ สอบถามข้อมูล	-หน่วย ตรวจสอบของ หน่วยงาน หรือ หน่วยงาน ตรวจสอบจาก ภายนอกเข้า ตรวจสอบ ข้อเท็จจริง -มีการส่ง หนังสือ ร้องเรียนและ ตั้งคำถามต่อ การทำงานโดย ไม่ได้รับคำตอบ ที่ชัดเจน	-ภาพลักษณ์ ของหน่วยงาน ติดลบเรื่อง ความโปร่งใส สื่อมวลชนสื่อ สังคมออนไลน์ ลงข่าวอย่าง ต่อเนื่องและ สังคมให้ความ สนใจ -ร้องเรียนต่อ สื่อมวลชนและ มีการออกข่าว	-เกิดความ เสียหายต่อรัฐ เจ้าหน้าที่ถูก ลงโทษชี้มูล ความผิดเข้าสู่ กระบวนการ ยุติธรรม -เกิดการ ฟ้องร้องต่อศาล หรือหน่วยงาน กำกับดูแล องค์กร ตรวจสอบ ทำการ ตรวจสอบ ความเสียหายที่ เกิดขึ้น

การพิจารณาความเสี่ยง หลังจากประเมินความเป็นไปได้ของโอกาสที่จะเกิด (Likelihood Score) และผลกระทบ (ความรุนแรง) (Impact Score) ของปัจจัยเสี่ยงต่าง ๆ โดยนำความเสี่ยงที่ระบุไว้แล้วทั้งหมดมาพิจารณาความเสี่ยง ดังนี้

ประเมินค่าระดับความเสี่ยง

ตารางค่าคะแนนระดับของความเสี่ยง

ผลกระทบ (Impact : I)	5	M 1x5=5	H 2x5=10	E 3x5=15	E 4x5=20	E 5x5=25
	4	M 1x4=4	H 2x4=8	H 3x4=12	E 4x4=16	E 5x4=20
	3	L 1x3=3	M 2x3=6	H 3x3=9	H 4x3=12	E 5x3=15
	2	L 1x2=2	M 2x2=4	M 3x2=6	H 4x2=8	H 5x2=10
	1	L 1x1=1	L 2x1=2	L 3x1=3	M 4x1=4	M 5x1=5
		1	2	3	4	5
		โอกาสเกิด (Likelihood : L)				

ตารางเกณฑ์ระดับความเสี่ยงและแนวทางการดำเนินการตามระดับความเสี่ยง

ระดับความเสี่ยง	ค่าช่วงคะแนน	สัญลักษณ์ระดับความเสี่ยง	มาตรการจัดการ
ระดับความเสี่ยงต่ำ (Low : L)	1-3	L	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้โดยไม่ต้องมาการควบคุมความเสี่ยง ไม่ต้องการจัดการเพิ่มเติม
ระดับความเสี่ยงปานกลาง (Medium : M)	4-7	M	ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ แต่ต้องมีการควบคุม เพื่อป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับที่ยอมรับไม่ได้
ระดับความเสี่ยงสูง (High : H)	8-14	H	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้โดยต้องมีการควบคุมและติดตามอย่างใกล้ชิด เพื่อให้ความเสี่ยงลดลงและป้องกันไม่ให้ความเสี่ยงเคลื่อนย้ายไปยังระดับสูงมาก
ระดับความเสี่ยงสูงมาก (Extreme : E)	15-25	E	ระดับความเสี่ยงที่ไม่สามารถยอมรับได้จำเป็นต้องเร่งจัดการความเสี่ยงให้อยู่ระดับที่ยอมรับได้ทันที (ต้องทำแผนการบริหารความเสี่ยง)

การระบุความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน
ตารางระบุความเสี่ยงการทุจริต (Know factor และ Unknow factor)

โอกาส/ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ประเภทความเสี่ยงการทุจริต	
	know factor ความเสี่ยงที่เคยเกิด	Unknow factor ความเสี่ยงที่ไม่เคยเกิด
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.อำนวยการความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิแก่คนบาง กลุ่ม หรือมีเรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง เพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้นในการขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร		/
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ		/
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่องการ ยื่นลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ		/
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน และ มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง/หรือ ประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		/
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การ ช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนในเขต ทต.ปากท่า		/
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การ จัดซื้อจัดจ้างการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะทางของวัสดุและ ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ		/
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะ นำไปสู่การเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญา		/
๔. การบริหารงานบุคคล		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่มีความเป็นธรรม และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการ เรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		/

การประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เหตุกรณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับโอกาสที่จะเกิดการทุจริต	ระดับความรุนแรงของผลกระทบ	ค่าความเสี่ยง (โอกาส x ผลกระทบ)
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.อำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘			
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับอันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิแก่คนบางกลุ่ม หรือมีเรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง เพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้นในการขออนุญาตก่อสร้างตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร	๒	๓	๖
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ	๒	๓	๖
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่องการ ยื่นลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ	๑	๓	๓
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ			
- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน และมีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง/หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	๒	๒	๔
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนในเขต ทต.ปากท่า	๑	๒	๒
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง			
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การจัดซื้อจัดจ้างการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะทางของวัสดุและ ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ	๒	๒	๔
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญา	๒	๒	๔
๔. การบริหารงานบุคคล			
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่มีความเป็นธรรม และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	๒	๓	๖

ตารางแสดงระดับคะแนนการประเมินความเสี่ยงการทุจริตในประเด็นที่เกี่ยวข้องกับสินบน

เหตุการณ์ความเสี่ยงการทุจริต	ระดับความเสี่ยง			
	ต่ำ	ปานกลาง	สูง	สูงมาก
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.อำนวยการความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘				
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิแก่คน บางกลุ่ม หรือมีเรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง เพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้นในการขออนุญาตก่อสร้าง ตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร		✓		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตรายต่อสุขภาพ		✓		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่องการ ยื่นลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ	✓			
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ				
- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน และ มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง/หรือ ประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่		✓		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนในเขต ทต.ปากท่า	✓			
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง				
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การ จัดซื้อจัดจ้างการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะทางของวัสดุและ ครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ		✓		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญา		✓		
๔. การบริหารงานบุคคล				
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การประเมินประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่มีความเป็นธรรม และ การมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการ เรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง		✓		

การตอบสนองความเสี่ยง

เทศบาลตำบลปากท่า มีการตอบสนองความเสี่ยง โดยการใช้มาตรการการเฝ้าระวังในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่อาจจะเกิดขึ้นและยอมรับความเสี่ยงที่อยู่ในระดับต่ำ ดังนี้

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๑. การอนุมัติ อนุญาต ตาม พรบ.อำนวยความสะดวก ในการพิจารณาอนุญาตของทางราชการ พ.ศ.๒๕๕๘		
- เจ้าหน้าที่ของหน่วยงานไม่ให้บริการแก่ประชาชนตามลำดับ อันเนื่องมาจากความสัมพันธ์ส่วนตัว หรือการให้สิทธิ แก่คนบางกลุ่ม หรือมีเรียกรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/ เลี้ยงรับรองเพื่อให้ได้รับการบริการเร็วขึ้นในการขออนุญาต ก่อสร้าง ตาม พ.ร.บ. ควบคุมอาคาร	ปานกลาง	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติ หน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบ กำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรม ในการทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติ ตามนโยบายไม่รับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การยื่นขอใบอนุญาตประกอบกิจการที่เป็นอันตราย ต่อสุขภาพ	ปานกลาง	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติ หน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบ กำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการ ทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติ ตามนโยบายไม่รับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่อง การยื่นลงทะเบียนและยื่นคำขอรับเงินเบี้ยความพิการ	ต่ำ	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติ หน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบ กำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการ ทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากร ปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติ ตามนโยบายไม่รับของขวัญและ ของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติ หน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๒. การใช้อำนาจตามกฎหมาย/การให้บริการตามภารกิจ		
- เจ้าหน้าที่ในหน่วยงานไม่ให้ความสำคัญกับการปฏิบัติงาน และมีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง/หรือประโยชน์อื่นใดเพื่อการปฏิบัติหน้าที่	ปานกลาง	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบกำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่องการช่วยเหลือความเดือดร้อนของประชาชนในเขต ทต.ปากท่า	ต่ำ	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบกำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน - จัดตั้งศูนย์เพื่อรับข้อร้องเรียน ร้องทุกข์ ของประชาชน และจัดตั้งศูนย์ช่วยเหลือประชาชนเพื่อให้ความช่วยเหลือในด้านต่างๆ ตามขั้นตอน กระบวนการตามกฎหมาย - มีการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด

เหตุการณ์ความเสี่ยงต่อการทุจริต	ระดับความเสี่ยง	มาตรการในการบริหารจัดการความเสี่ยง
๓. การจัดซื้อจัดจ้าง		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่องการจัดซื้อจัดจ้างการกำหนดคุณลักษณะเฉพาะทางของวัสดุและครุภัณฑ์ที่จัดซื้อจัดจ้างให้พวกพ้องได้เปรียบหรือชนะการประมูล การปกปิดข้อมูลการจัดซื้อจัดจ้างต่อสาธารณะ	ปานกลาง	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบกำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ซึ่งจะนำไปสู่การเอื้อประโยชน์ต่อคู่สัญญา	ปานกลาง	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบกำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด
๔. การบริหารงานบุคคล		
- มีการรับสินบน/เรียกรับเงิน/สินน้ำใจ/เลี้ยงรับรอง ในเรื่องการแข่งขันประสิทธิภาพการปฏิบัติงานไม่มีความเป็นธรรม และการมอบหมายงานไม่เป็นธรรมเอาแต่พวกพ้องหรือมีการเรียกรับเงินเพื่อให้ได้รับการแต่งตั้งหรือเลื่อนตำแหน่ง	ปานกลาง	- ควบคุมกำกับดูแล การปฏิบัติหน้าที่อย่างเปิดเผยตามที่ระเบียบกำหนด - ปลุกฝังคุณธรรมจริยธรรมในการทำงาน - มีการกำกับดูแลให้บุคลากรปฏิบัติตามระเบียบ และปฏิบัติตามนโยบายไม่รับของขวัญและของกำนัลทุกชนิดจากการปฏิบัติหน้าที่ (No Gift Policy) อย่างเคร่งครัด